

avant...!

Figueres 1 juny 1932 - n.º 19

periòdic d'esquerra

redacció: rambla

ja fa un any

El dia 3 del mes que som ja farà un any que *avant..!* va sortir a la palestra per primera vegada.

Aquesta data de plena satisfacció nostra ens plau aprofitar-la i fer-ne motiu per afirmar una altra volta els nostres objectius.

No ens és permès presentar un resum de realitzacions, perquè les nostres escasses forces no les han fet possible malgrat la bona intenció, tenint de fer avinent que si bé en els darrers temps d'aquesta anyada el nostre periòdic s'ha enfortit notablement, en els principis la seva feblesa l'obligà al silenci durant una llarga temporada.

Però si que ens plau fer avinent que malgrat el temps transcorregut d'ençà que voluntàriament adoptarem la nostra posició indisciplinada, ni un sol moment ens n'havem penedit, ans el contrari, tenim la certesa d'haver influenciat en l'esperit de molts ciutadans, especialment dels encarregats del govern municipal que, si en certs moments no han obrat com a bons demòcrates i republicans, almenys s'han vist obligats a dissimular els seus mancaments amb els mitjans que han pogut.

De nou ratifiquem la nostra posició, com a catalans i republicans estem disposats a defensar aquests idearis fins a l'extrem màxim i si estem a la franca oposició, comportant-nos noblement i amb decisió, és perquè entenem que per governar en règim democràtic, convé seguir una conducta austera que permeti admetre, amb dignitat i serenitat, totes les crítiques i censures i a l'ensems ésser fidel defensor de la democràcia integral en la qual hi considerem inclosos tots els homes siguin o no, alliberats moralment i material.

En aquest cap d'any ens congratulem de no haver aïès com corresponia l'obra constructiva d'aquesta etapa nova de la nostra història, puix aquesta és l'aspiració més elevada que ens anima, però les runes que cal fer per foragitar tots els antics vicis i corrupteles i l'edifici moral que precisa destruir per deixar el camp net, ens han barrat el pas i ens usurpen gairebé totes les nostres activitats. Per això, també, agraïm aquest termini que espontàniament se'ns presenta, perquè mercès a ell revisarem tot el realitzat per articular-ne el programa a desenroillar en l'esdevenidor.

Joiosos per l'enteresa demostrada per tots els *amics d'avant..!* que amb la seva col·laboració ens han alenat constantment per seguir endavant, ens cal lamentar, però, l'absència de l'ajut dels nostres simpatitzants que coaccionats amb persistència no s'atreveixen a prestar-lo, quan precisament ens permeteria eixamplar la nostra acció vers altres activitats que arrodonarien la nostra obra.

Finalment afirmem que, malgrat tot, aquestes planes sinceres d'*avant..!* seguiran defensant sempre els neguits del poble i sempre estaran amatents a servir la lliure exposició del pensament, sigui qui sigui que vulgui emetre'l.

J. V. CAMPS.

full quinzenal

l'estatut

Amb el discurs del cap de Govern es dona per acabada la discussió de la totalitat de l'Estatut de Catalunya. Don Manuel Azaña, home comprensiu, ha fixat concretament la posició del Govern.

No volem discutir l'abast polític d'aquest discurs. Ha quedat obert novament el camí de la concòrdia.

Els parlamentaris catalans han fet manifestacions tan categòriques que podrien fer rodar el cap del poble, si no portessin tretze mesos i escalg de nou règim.

Comença la discussió de l'articulat de l'Estatut, i tenim plena confiança que tot acabarà bé. Encara llegirem nous atacs dels savis espanyols, i haurem d'empassar-nos altres bells parlaments, però a fi d'aquest mes o a mitjans de l'altre, es tornaran a preparar els platets i el bombo per a anar a l'estació a esperar els defensors de les llibertats catalanes que vindran de Madrid amb un Estatut que no pesarà tant com el que hi portaren.

S'organitzaran manifestacions cíviques, festes llampants, hissant ben alt el drap tricolor junt amb la bandera barrada, procurant atuir el poble amb coloraines i focs de bengala.

Però passats pocs dies entrarem en un període decisiu pel nostre país.

Començarà la propaganda electoral per formar el Parlament català, i serà allavors que, els que glatim per una Catalunya d'horitzó ben ample amb caire marcadament social, haurem de prendre part en la palestra.

Seria de fatals conseqüències que en aquests moments es tornés a fer reviure l'apoliticisme.

No dubteu que tornarem veure de braçat els homes d'Esquerra Republicana, amb els socialistes, radicals, radicals-socialistes, Acció Catalana i podria ésser que també pactessin amb la Lliga.

Davant d'aquest conglomerat polític cal oposar-hi el front únic revolucionari.

El proletariat català, deixant de banda petites diferències ideològiques ha de fer causa comuna. Aquest dinamisme, ben endegat, esfondrarà l'aparell burgès.

Per les reivindicacions de la classe sotmesa convé actuar conjuntament.

MARIUS SUIRAM.

sempre a remolc

Sembla que ja fóra hora adonar-nos que els catalans fa una pila d'anys que anem *a remolc* d'Espanya, d'aquesta Espanya que malgrat sigui canviat el règim, per la classe que es vulgui, sempre té tendència a mostrar-se sobirana. Catalunya, els homes de Catalunya, sempre han donat el pit a la revolta per a evidenciar-se protestaris a tots els conceptes arbitraris.

Durant la monarquia, durant la Dictadura, primera, segona i tercera, ella, ells, sempre han estat a punt per a formular la protesta enèrgica i donar a comprendre la seva disconformitat amb els absurds i les imposicions dels governants que han anat tractant de semblants formes per assetjar-nos més i més. Catalunya, per això, va *a remolc*... Catalunya va proclamar la República Catalana el 14 d'Abril a la UNA i QUARANTA minuts del mateix dia. Espanya va proclamar-la a les set i trenta minuts del capvespre.

Varen venir a fer un pacte aquells tres homes enviats pel Govern de Madrid el dia 17, i va acordar-se fer un Estatut a canvi de la República Catalana, aquell Estatut que va ésser portat a Madrid, al Govern Central de la República, i votat el dia 2 d'agost de 1931 per tot Catalunya, no devia mai permetre que portés cap mena de discussió, ja que era la voluntat d'un poble i que era, al mateix temps, de conformitat i concordància amb ells.

Els catalans per a lliurar-los la

República Catalana, varem estar-hi 48 hores... ells per a donar-nos el canvi ¿quant necessiten? Fa ja les 6.388 hores i encara no en sabem res.

I aquesta és una altra demostració de què encara anem *a remolc* de tots els Governos, perquè si aquest és un Govern democràtic, hauria de reconèixer que fou Catalunya qui portà la República a Espanya, potser que si aquell 14 d'Abril, Catalunya no s'hagués avançat, avui encara l'èbria no sabria el que és ésser republicà. Nosaltres, doncs, els catalans, varem portar la República a Espanya, proclamant la Catalana primer, i estem tan acostumats a anar *a remolc* que encara no ens adonem que totes les nostres lluites i vexacions, empresonaments, càstigs i toia mena de penalitats sofertes no ens han servit per a res, però val a dir-ho, no hem pas sofert en va i potser encara no hem acabat, car hem treballat i passat penalitats per a portar la llibertat a casa dels altres.

Podem dir que nosaltres hem enderrocat la Monarquia, que havem fet marxar el rei...; però com que aquest no era pas a Catalunya ells poden alegar que els CATALANS no tenim cap dret a la República, car si el rei era a Espanya, la República correspon a ells, no a nosaltres... SEMPRE ANEM A REMOLC...

JAUME BRUGAT.

Barcelona, abril 1932.

Retirat del número passat per excés d'original.

entreviu amb un element de la junta directiva del nou centre de dependents de la nostra localitat

Desitjosos de saber quelcom sobre aquesta novella entitat hem escomès un element directiu per fer-li algunes preguntes

...?

Som un centenar de socis i estem molt animats sentint-nos força optimistes respecte la campanya d'emancipació que volem emprendre.

...?

Ens ha costat una mica. Primer a una dependència lliure de la Càmera Agrícola. Després al entressol del

Café Progrés. Finalment hem pogut resoldre de tenir l'estatge en departament del local del Cafè «El Siglo».

...?

Ultra la cooperació de bons companys nostres que antigament havien treballat per la nostra qüestió, comptem amb l'ajut del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria de Barcelona al qual estem adherits.

...?

Encara que de moment les autori-

tats locals ens fan la gara-gara, sabem - per gestió particular d'un company - que el Delegat del Treball de la «província», coneixedor de les pèssimes condicions en què treballa la dependència mercantil de Figueres, està disposat a prestar-nos el seu ajut.

...?

Ara tenim presentades unes bases a l'Unió Gremial, per creure la representació genuïna dels patrons del nostre ram, i n'esperem la resposta.

...?

Alguns companys ja han hagut d'escollar algunes indirectes impròpies de qui les diu, però tot són efectes de l'orgull d'aquests petits mandataris i reaccions violentes del primer moment, degut, sens dubte, a l'abandó d'aquestes lluites. De totes maneres crec que s'imposarà la raó.

...?

Confidencialment sabem que en una conversa particular un membre actiu de l'Unió Gremial comentava que no era possible concedir res, res i res.

El que és més greu, segons ens hem assabentat, és l'opinió que donà en una reunió d'aquesta entitat burgesa, en aquests mateixos termes: «Es necessari aplastar-los de bon començament perquè no puguin piular més.»

Bo i agraint l'informació saludem al nostre entrevistat desitjant-li un bon èxit en la seva empresa, que faci possible que tots els éssers humans, restringint els egoïsmes, puguin viure amb dignitat.

Articles de tocador i perfumeria
EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

la lòbia anticatalana

Un dels que més s'ha distingit i es distingeix, encara, en la lòbia anticatalana és l'il·lustre catedràtic de Valladolid, senyor Royo Villanova.

El senyor Royo ha escupit en plena Cambra, uns quants mots biliosos, rublerts de verí, en conjunt: unes quantes bajanades contra l'Estatut, contra els catalans i contra Catalunya.

Planyem els deixebles que han de suportar a les seves aules, a catedràtics tan incomprensius i atacats de ràbia anticatalana com són els homes que com Royo es belluguen, activament i descarada, palesant la seva enemistat a un tros d'èbria que ha avançat sempre de cara al món civilitzat.

cicle de conferències

els obrers i l'estatut

conferència de jaume miravilles

El dimecres dia, 25 del proppassat, el nostre amic i conciuatà Jaume Miravilles, vingué a iniciar el cicle de conferències que els amics d'*avant..!* s'han proposat portar a cap.

En el teatre Municipal d'aquesta ciutat tingué lloc la dissertació de Miravilles, el qual començà dient que si bé aquesta vegada no tenia un auditori ple a vessar com l'altra vegada que havia vingut, ell no l'enyorava, ans el contrari, li plaia de debó el públic que avui l'anava a escoltar, ja que era una selecció dels que en l'altra conferència solament hi anaven per saber què havia d'explicar-los aquell fenomen local que responia al nom de Jaume Miravilles, el conegut «Met».

Avui, doncs, — digué Miravilles — vine a parlar-vos del que és motiu de discussió en aquests moments: l'Estatut de Catalunya.

L'Estatut en síntesi vol emancipar la nació. — Fa història del desenvolupament social de Catalunya i Espanya per palesar que en essència el fet d'alliberament dels pobles ha estat mogut per raons socials més que per qüestió de nacionalitat. Cita dels temps dels feudes Kropotkine, en un llibre de memòries, que en el feude del seu pare tots vivien de tots, és a dir, que fins quan havien de celebrar alguna festa i fer gatzara no els calia anar a cercar músics forasters, puix que els treia dels mateixos pagesos del seu feude que sentien afecció per la música.

La burgesia, victoriosa del gran pas que frenà les cadenes d'esclavatge i vicissituds del feudalisme (Revolució francesa), creà la nació. — Una nació està determinada per una llengua, una universitat, una cultura.

D'anys i panys, hom pot constatar que Catalunya té una estructura social diferent, en absolut, de l'estructura social d'Espanya, i això, per tant, també en l'estructura nacional, ha estat una evidència.

Catalunya fou sempre sedentària, amiga de crear-se un patrimoni; llurs habitants volien formar-se un comerç que, amb el seu treball, els fés

una vida estable. Per contra, Espanya es trobava sempre envaïda de gent nòmada, és a dir, passavolant, inestable.

I veiem que a la civilització romana segueix una invasió gòtica, i, després, una invasió abarb. I així com a Catalunya solament li calgué 60 anys per expulsar els alarbs dels seus territoris, a Espanya li féu falta vuit segles.

Catalunya creà un imperi, — seguí dient, — de conquestes purament comercials. I arribem a l'Edat Mitjana quan ja es crea la indústria tèxtil i també la metalúrgica — la forja catalana adquirí una gran vàlua i es féu un nom davant del món — la indústria del cuir (fabricació de sabates) i totes aquestes i altres indústries s'establiren a Catalunya quan encara a la resta d'Espanya no hi havia res de tot això. Catalunya tingué un «Consolat de Mar» molt anterior àdhuc a la «Carta de Navegació Anglesa», uns «Usatges» molt més avançats que el «Fuero Juzgo» espanyol, de reminiscències gòtiques i bàrbares.

S'estén encara en el feudalisme i diu que la monarquia feudal i absoluta, per ofegar les reivindicacions socials catalanes, no permet als catalans fer comerç amb l'Amèrica del Sur, quan el camí de l'Atlàntic havia quedat obert d'ençà del descobridor de les Índies Occidentals. Per altra banda, al Mediterrani, els turcs prohibeixen l'expandiment comercial català. I esdevé allavors, una gran crisi econòmica, política i cultural la qual correspon al gran centralisme dominant.

Va desenrotllant més fets històrics fins arribar al temps del Renaixement català nacional que porta com a conseqüència un renaixement català econòmic. Aquest renaixement català econòmic determina l'antagonisme de l'estructura netament catalana amb el centralisme feudal, obertament contrari a la monarquia absoluta.

Sincopa les memorables dates del 1873, quan la proclamació de la primera República Espanyola; el 1905 abandament català dels temps de la «Solidaritat»; fets de 1909 (Setmana

Tràgica); 1917, assemblea de Parlamentaris; 1923, «pronunciamiento» de Primo de Rivera i un parèntesi de vuit anys en la vida política d'Ibèria, — persecucions, empresonaments, vexacions de tota mena, exilis, escarni de les nostres coses

Som ja al 14 d'abril de 1931 i Catalunya proclama la República Catalana a dos quarts de dues de la tarda, unes quantes hores abans que Madrid proclamés la República Espanyola.

Veiem, doncs, que Catalunya sempre va a l'avançada.

Segueix Miravilles donant al concepte de nació el de democràcia, el de revolució democràtica. Per tant, Catalunya en tant que nació vol dir també democràcia.

Anem observant, diu, les diferents etapes del catalanisme i ens adonarem que d'una a l'altra es fa un pas més a favor de la veritable democràcia.

En les etapes del catalanisme veiem:

Primerament, la Lliga que en els seus començos fou contrària al centralisme de l'Estat, després aprovà i victorejà al dictador i, a poc a poc, també, anà afliuxant fins a tenir la direcció del catalanisme la seva filla espiritual: la «Lliga» o Acció Catalana. Españolada aquesta amb les dictadures, puix que en res gosà plantar-li cara, vingué una nova orientació més de classe mitja: l'Esquerra Republicana de Catalunya, representada pels capdavanters Macià, Companys, etc., però ens adonem, també, que fan marxa endarrera d'una faïso pariona als altres partits que els precediren. Aquests homes, repeteix Miravilles, un cop proclamada la República Catalana, feren marxa endarrera per tal d'evitar que la República, tot just nascuda, fos la palanca de la Revolució Social.

JOWSKI.

(Degut a la poca cabuda del nostre quinzenal, ens veiem precisats a guardar el final de la conferència pel proper número.)

coincidències

Ens ha fet molta gràcia el que han contestat els amics i enemics del «caudillo» quan els periodistes els preguntaven la seva opinió referent al discurs del cap radical. Gairebé tots han dit el mateix: «Ha estado muy bien»: «ha hecho un gran servicio a la República».

El poble, quan el senyor Lerroix n'hagi fet una colla de «servicios» a la República, li donarà les gràcies.

socialisme?.. enxufisme!!

política local

Hem de desmentir públicament les notícies que es feren córrer fa pocs dies relacionades amb el nostre grup.

Es deia que «els amics d'avant!..» havíem pretès coaccionar a la minoria municipal amb motiu de la creació en el nostre Ajuntament d'una plaça de *majordom de cerimonies*.

Nosaltres, des del primer moment, hem discutit l'actuació dels regidors municipals, tant de la majoria com de la minoria.

Hem lluitat i lluitarem sempre amb la màxima independència, sense tenir cap necessitat de pactar amb uns ni amb altres.

No podem deixar de parlar de la creació d'aquest nou empleat municipal.

Fa ja molts dies que és del domini públic aquesta notícia, i encara que no s'hagi dit oficialment qui ha de desempenyar aquest nou càrrec, tothom ja assenyala amb el dit al ciutadà que se'n beneficiarà

Si no estéssim acostumats a les baixes maniobres dels partits polítics locals, ens faria riure que per crear aquesta nova plaça s'hagin hagut de fer tantes maquiavèliques combinacions.

En la creació d'ella hi està d'acord la majoria i la minoria però aquesta última, aprofitant l'ocasió n'ha volgut treure'n *tajada*. Accepten la nova plaça (3.800 ptes. anyals) a condició de què es tornin a nomenar de plantilla, els empleats municipals que havien estat destituïts a redós de la revisió dels nomenaments fets durant la Dictadura, qual treball portà a terme un expert ciutadà que costà al poble de Figueres més de 6.000 ptes.

Tant la majoria com la minoria no actuen en mires als interessos comuns, solament procuren beneficiar-se mútuament, favor per favor, i el poble que pagui i calli.

Així és que aquests dos grups polítics que acostumen setmanalment a treure's els drapets al sol, quan es presenten casos com l'esmentat saben entendre's i actuar amb una harmonia envejable, encara que en aparença sembli el contrari.

No som detractors i voldríem que tothom mengés, però hem de protestar que per anar tips uns, altres passin gana.

Els homes de la majoria quan prepa-

raven les masses perquè els votessin, deien que exigirien les responsabilitats de les Dictadures, que rebaixarien el pressupost municipal perquè era una vergonya que fos molt més crescut que el d'altres ciutats de més habitants, que refarien la plantilla d'empleats, puix segons ells era un escàndol l'excessiva burocràcia, projectaven grans obres d'urbanització. Cada setmana dedicaven la primera plana del seu periòdic per inserir-hi estadístiques municipals, fent resaltar les disbauxes de la gent de la Dictadura.

¿Què han fet de tot això?..

Llàstima que no tinguem temps per fer un acurat estudi d'aquests primers anys de regnat republicà-socialista.

Tornant al cas que ha motivat aquestes ratlles, hem de lamentar novament que per anar contra l'erari municipal estiguin tan d'acord tots els regidors.

Voldríem que els ciutadans que foren destituïts del càrrec durant la Dictadura, sense causa justificada, fossin novament empleats, però no és lògic que aguantin els posats per la Dictadura i en col·loquin de nous per atencions purament particulars.

Hi ha qui ens diu: Homes, aquest ciutadà s'ho mereix, és un gran organitzador electoral, toca molt bé el «pito».

Bé, si políticament és una celebritat que el pagui qui tingui de menester-lo, però és massa planer que tingui d'ésser una nova càrrega pel poble.

Es veu ben bé que els nostres republicans-socialistes cada dia es tornen més socialistes (?)

Ara a preparar la plaça de *majordom de cerimonies* de nit.

El demés són trons.

VICTOR MUNTANYÀ.

assemblea

Segons ens comuniquen, el dimecres, dia 25 de maig, tingué lloc al seu estatge l'assemblea del Centre de Dependents de Figueres.

Es tractaren de diversos assumptes d'ordre interior i s'aprovaren les bases que tenien d'ésser presentades a la patronal mercantil de Figueres, regnant un gran entusiasme respecte a l'esdevenidor de la novella entitat.

Segons sembla es tracta de modestes pretensions la qual cosa fa preveure una fàcil acceptació tota vegada que gairebé es sol·licita únicament l'aplicació de les lleis del treball establertes per la República espanyola.

atur forçós!

Aquesta és l'amenaça que té constantment astorat a l'obrer assalariat.

Més de 30 milions de famílies proletàries pateixen fam, afectades per aquest cranc del règim capitalista,... les famílies dels quals passegen els seus miserables cossos i estómacs buits, ja mig corsecats per aquest fantasma de la tuberculosi, que té la missió d'acabar amb aquests innocents éssers... infants, dones i homes, que componen les famílies dels sense feina... i, oh paradoxal! aquesta societat capitalista, cristiana i civilitzada, permet que els seus «germans» es morin lentament d'inanició, mentre el mercat mundial està atapeït de mercaderies fins a l'extrem que es podrien amagatzemades... per manca de consum. I és que aquest règim que regeix, amb el sol afany d'apilar l'or embrutidor, no sent ni pot sentir el crit de fam i de justícia que llencen aquests desventurats que, després d'haver donat la joventut i la vida en profit del capital, es veuen despreciats i oblidats pels que han estat enriquits amb el seu ajut.

El desenvolupament del progrés mecànic ha avantatjat en els temps presents al progrés social, i d'aquesta desproporció n'ha nascut l'atur forçós.

Si la societat es redimís del verí capitalista que priva la seva evolució natural, el greu problema de l'atur forçós seria de fàcil solució, ja que des del moment en què la producció sobrepasa al consum, més poques hores de treball serien la solució per tal que tothom tingués dret a la vida, a la vegada que es justificaria que el progrés mecànic ha vingut per a redimir a l'humanitat.

FRANCESC SOLER.

Le Perthus, maig 1932.

Sabons i lleixius de totes classes

EL SIGLO

Hvinguda de la República, 17

benvinguda

A Barcelona, on viuen, donà llum a una xamosa nena la muller del nostre bon amic Pere Seus.

Ens plau adreçar als novells pares la més cordial enhorabona.

l'herència

¿Es legal o il·legal?

Així com l'altre dia vaig demostrar que la propietat no sempre és legal, avui intentaré provar que l'herència mai ho és. La dividiré en dos classes: forçada (conservadorisme) i voluntària.

Inclourem a la primera la moral, lleis i costums, que la nostra intel·ligència no admet; però que pel sol fet d'ésser tradicionals hem d'acatar-les i acomodar-les a la nostra vida. No volen comprendre que la nova generació ja no va amb caminadors, que vol reconquistar els drets que els seus avant-passats usurparen als nostres ascendents. No veuen que aquesta allau, igual que fos un torrent, ho arrastrarà tot, que no es limitarà a vorejar una muntanya, sinó que l'aterrarà per fer-se pas lliure i seguir el curs més ràpid. ¿Es possible que puguin pensar, que hem de continuar sofmesos a l'esclavatge que els nostres avis s'avingueren? Desgraciats! Si la seva poca o nul·la mentalitat no els permet veure tanta injustícia, cuidarem de fer-ho nosaltres sigui com sigui. ¿Es necessari que totes les millores humanes hagin d'ésser instaurades violentament? Així ho desmostren les contínues lluites socials.

L'herència voluntària la componen els béns materials que obtenim sense haver intervingut en els afers per acumulació de capital.

¿No tenen - dintre les lleis naturals - igual dret dos infants nats al mateix dia? Si un d'ells ha hereditat un capital, haurà l'altre per aquesta causa de treballar per tots dos, i a més acumular-li capital perquè més tard siguin més els paràsits? ¿Es culpable de què el seu pare l'hagi engendrat i ha de pagar per tant les conseqüències? ¿Ha d'ésser víctima de què els homes - uns per por i altres per egoisme - mantinguin aquest sistema d'esclavatge? No i no!

Si els capitalistes, egoistes, inquisidors, defensen il·legalment la seva

posició a sang i foc, tant com la seva supremàcia material els permet, el proletariat està en el seu perfecte dret d'emprar la violència - si fos necessària - per obtenir les seves legals aspiracions. ¿Es que el fill de l'obrer no ha de tenir els mateixos avantatges que el del capitalista? ¿Per ventura, quan surt el sol ho fa solament per un? ¿Es que tot l'existent al món, hi és exclusivament per una determinada classe? No! La Naturalesa no admet distintius. Ella tot ho crea i vol que tot visqui per igual. Que els animals s'alimentin de les plantes i aquestes de la descomposició d'aquells,

Per compenetrar millor, imaginarem una família de sis germans que guanyen 54 pessetes diàries i que vivint en comunitat gasten 18 pessetes quedant-los-hi un líquid de 36 pessetes. Als 30 anys hauran reunit un capital de 394.200 pessetes. Acceptant que dos d'ells han contret matrimoni i solament un ha tingut un sol fill, aquest passa a ésser hereu del mencionat capital quan compleix vint i cinc anys. Aquest capital posat solament al 3 % d'interés i deduïnt anyalment 8000 pessetes per gastos personals, als 40 anys el capital serà de 690.685 pessetes. Consti que no és més que una imaginació per donar un exemple; no crec que cap capital s'hagi acumulat tan honradament. Resumint: haurà viscut 40 anys sense produir, i tindrà doble capital per augmentar el nombre de paràsits.

Diran alguns, que protestem perquè no tenim capital, just! (no bramula el lleó quan va tip). Que si nosaltres heredéssim canviaríem de pensar. No vull negar-los-hi aquesta suposició; però deixariem - arribat aquest cas - d'ésser corromputs pel lucre i merèixer la pena que a ells se'ls apliqués. ¿Podríem reclamar per les represàlies que el proletariat prengués amb nosaltres? No. Igualtat per tots i germanor amb tots.

PERE BELLOSTES.

tirant el blanc

Recentment en el periòdic de la colla de dalt el cafè «Royal» aparegué un elogi a un capità i a un linent de la guàrdia... civil, per haver detingut els autors d'un robatori d'escassa importància.

Remarquem que no veiem clar perquè uns empleats compleixen la seva obligació, calgui elogiar-los, quan precisament ja perceben religiosament l'elogi amb estampes del Banc d'Espanya.

Endevinem però, els avantatges que poden portar unes quartel·les que, ahir s'hi haurien escrit cols, avui s'hi escriguin naps, tot és qüestió de sembrar segons el temps que es presenta.

Veiem la conveniència de captar-se les simpaties dels testaferrós, no fos cas que haguessin de necessitar-se per espantamosques.

En altre temps els sindicalistes i anarquistes de l'Empordà prenen com a casa seva, l'establiment de qualsevol calceter esferoidal. Avui cal foragitar-los, la seva sola presència fa venir pell de gallina.

Productes vegetarians EL SIGLO

Avinguda de la República, 17

---

i els governants, callen

Amb motiu de la diada de Corpus els mastega ciris figuerencs ens obsequiaren amb una manifestació clerical de les més grans que s'han portat a terme des de l'adveniment de la República.

Però, ens hem adonat que aquests que avui s'esplaien amb moixiganques clericals, són els mateixos que es vestien amb *xistera*, quan passava per Figueres el felló Alfons i família, i anaven amatents, blincats d'espina a besar els seus peus.

Aquests subjectes aprofiten totes les ocasions per posar a la llum del dia les seves aspiracions.

Per l'aniversari de la República no adornaren els seus balcons, ho feren per Corpus per festejar el Crist-Rei. D'una manera o altra han de demostrar el seu acatament (?) al règim republicà.

Gran Cafè EXCELSIOR

RAMBLA - Telèfon, 218 - FIGUERES

preguntant...

¿No us fa riure que hi hagin ciutadans figuerencs que celebrin la gesta històrica del 28 de maig?...

¿Que no s'adona aquesta gent que des de fa molt temps tenim els carlins dins de casa?...

¿No trobaríeu més lloable que el nostre Ajuntament en lloc de celebrar l'esmentada data amb sardanes, s'interessés per laicitzar degudament la ciutat?...

¿Que no està assabentada la majoria municipal que el «Flit» és un gran insecticida per occir papus negres?...

¿Quantes pessetes costaran al poble les festes d'aviació d'enguany?...

¿No li rodava el cap al senyor Alcalde en prendre el bateig de l'aire? ..

¿Resultarà cert que una de les primeres figures del Consistori no va poder volar degu i a les reduïdes dimenslans de la *cabina* dels aparells?...

¿No creieu convenient que els organitzadors de les populars (?) festes d'aviació, s'haurien d'interessar per fer venir aparells a la mida dels dirigadors municipals?...

¿Heu llegit una fulla volandera signada pel ciutadà Josep Colomer de Vilabertran i dirigida als llegidors d'*Empordà Federal*?...

¿No sentiu curiositat per saber qui és: «el senyor que més valdria donés bona instrucció i ensenyança a uns infants que té encomanats a les seves ordres segons diu l'esmentada fulla?...

¿No trobaríeu molt encertat que *Empordà Federal* que està assabentat de tots aquests *lios* digués el nom d'aquest senyor?...

¿No és lamentable que els dirigents d'una República de treballadors de

tota classe privin les manifestacions del proletariat?...

¿Permeterà la Generalitat de Catalunya que tornin actuar impunement els pistolers?...

¿Es vol ressucitar l'època de terror que engendrà Martínez Anido?...

¿Creu possible la burgesia que podrà escamotejar la revolució que cal fer en el nostre país?...

Articles fotogràfics EL SIGLO Avinguda de la República, 17

---

els reaccionaris no poden queixar-se

Ens diuen que en una casa del carrer de Camaño, el dia de Corpus, exhibien tres domassos amb els colors dels quals es formava la bandera monàrquica. La casa té tres balcons i feren la següent combinació:

Primer balcó domàs vermell; segon, groc i tercer, vermell.

Tenim entès que durant la Dictadura va ésser imposada una penyora a un ciutadà figuerenc perquè des del balcó de llur casa, amb motiu d'una festa, es llança «confetti» amb aital combinació que resultaren el colors de la bandera barrada.

Ens estranya que havent-hi encara, les mateixes autoritats que durant la Dictadura, que tan amatents castigaren aquesta gesta, delxin passar desapercebuda la que esmentem en primer lloc.

¿Es que ara tot s'hi val?....

Al pallaso, conseller de la majoria, que li diuen Miquel Pallac que té tant d'interès en parlar de la vida particular dels «amics d'avant..!», li assabentem que estem disposats a tenir-hi una pública controvèrsia allà on vulgui.

Li permetem que el seu amo li escrigui la lliçó, encapçalant-la amb aquells mots de:

«Dames i cavallers».

I això de què quan volgueu ens fareu desaparèixer, solament hem de dir-vos que nosaltres encara no els tenim xarbots.

Entesos?..

era d'esperar

Corn anunciàvem en el passat número el Governador Civil de la «Província», va condonar la multa que ens havia imposat. Cal fer constatar que no és certa la nova publicada per alguns periòdics de què el director d'*avant..!* anés a parlar al Governador. No tenim cap necessitat de demanar clemència, estàvem convençuts que es faria justícia, cosa que ha decebut als que esperaven que aquest incident seria suficient per acabar amb la nostra obra.

Els obstacles que trobem en el camí són esperons que ens encoratgen per a continuar la lluita amb més fermesa.

Estem en rebeldia perquè ens repugna veure el poble sota les urpes de la plutocràcia i del jesuïtisme.

Cal combatre el caciquisme que ens aclapara, i bandejar d'una vegada i per sempre, els que aprofiten el sentimentalisme del poble per fins oprobiosos.

Un bon taller de calçat a mida PALLAC GALAN, 2

---

protestem...!

... de la cruenta repressió que el Govern fa sobre el proletariat!

Mentre els «polítics» deien al poble que calia aprovar ràpidament la *Constitució* per poder viure en règim de legalitat i llibertat... aquesta resulta un *paper mullat* davant la violació que constantment se'n fa dels anomenats «drets individuals, reunió, manifestació i expressió del pensament».

Pintures i pinzells EL SIGLO Avinguda de la República, 17

---

salutació

La donem i ben sincera al nostre benvolgut amic Francesc Balagué, el qual ha retornat a nostra ciutat procedent de Nova-York on hi treballava de fa ja alguns anys. Després de passar a la nostra urbs uns tres mesos, a darreries de l'estiu passat ens deixà i ara torna a ésser entre nosaltres, motivat per la mort del seu pare (e. p. d.)

La nostra encaixada més cordial a l'amic Balagué.

comiat

Fa pocs dies va sortir cap a Almeria, junt amb la seva família, el nostre amic i col·laborador Enric Medina.

Sentim vivament la marxa del bon company, que tant va fer per l'adveniment de la República, i de la qual, hem de lamentar-ho, n'ha estat sensible víctima.

Homes de caràcter ferm i resolta decisió com Enric Medina ens fan falta.

Ens ha deixat, però amb nosaltres queda quelcom de la seva clara orientació, i tenim la seguretat que en mig de la palestra en pro de les reivindicacions proletàries d'Ibèria, tornarem a trobar-nos.

Que la seva estada a les terres del Sur sigui de benaurances i repós. Repós de l'esperit llassat per l'injustícia, però que el cervell i el cor continuïn combatent per la llibertat., Impuls que sentia vivament el nostre amic.

Drogueria i queviures EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

defensant l'amo

J Moncanut Valls, jornaler municipal, escriu unes ratlles a *Empordà Federal*, de les quals val la pena de recollir-ne les últimes: «...ni tampoc valdran les amenaces d'aquells que sostenen que les lleis socials van endarrerides.»

Que aquestes manifestacions sortissin de la ploma d'un dels molts socialistes de la República que cobren sous fabulosos ho comprendríem, però que gosi fer-les un home que cobra de salari cinc pessetes, ens fa fàstic.

Pel que fa referència a la llengua, els catalans tenen raó sobrera, i segurament no hi haurà ningú a la Cambra que vulgui negar als catalans el seu dret a ella, i tots criticaran durament l'actitud d'aquells funcionaris, d'aquells jutges, que diuen als catalans quan parlen en català: «Hable en cristiano!»

No, el dret sagrat a la llengua no és possible negar-lo.

(Paraules d'Ossorio i Gallardo en el seu parlament a la Cambra.)

tracte de consideració

El cèlebre doctor Albiñana, fundador dels «legionarios de España» ha estat exiliat a les Hurdes.

Si hagués estat un obrer, a hores d'ara ja seria a Bata o a Villa Cisneros.

Haurem de recordar que és monàrquic i dels reconstruïts?

Olis purs de oliva del Sindicat Oleícola Garrotxa-Empordà EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

balls

El prop·vinent dissabte, dia 4, es celebrarà al Teatre Principal un ball, l'organització del qual va a càrrec de la «Unió Esportiva».

Recordem el lluïment de totes les festes que ha portat a cap aquesta entitat i augurem que aquest festival també l'assolirà.

En el mateix local, el dia 11, a la nit, tindrà lloc un altre ball organitzat per la Societat de Cambrers i Cuiners de la nostra ciutat.

Serà amenitzat per l'orquestrina local «Els 10».

No dubtem assolirà un gran èxit.

El mes passat, la Peña Tupinamba va apuntar-se un nou èxit amb motiu del ball «Mantón de Manila».

Cal elogiar l'exemple d'aquesta «penya», la qual destina en totes les festes que fa, 50 pessetes per la Mendicitat.

S'arreglen plomes estilogràfiques
Llibreria Batllosera
GALAN, 3

maura indignat!

El senyor Miquel Maura diu que està indignadíssim perquè són molts els que el fillen de republicà dubtós - nosaltres creiem que ho encerten.

I ell una mica furios deia: «Estan pidiendo que salte i saltaré».

No sabem que el fill de Maura tingués aficions a l'esport del salt.

Veïam, veïam... si un dia ens sorprèn el senyor Maura donant uns salts fantàstics i monstruosos al mig del Parlament. Es capaç d'emportar-se'n un premi.

Nosaltres seríem capaços de fer-li present d'una «oreja» del doctor Albiñana.

Tingueu compte que les últimes
novetats són sempre a
Calçats Pallac

S'arreglen plomes estilogràfiques
Llibreria Batllosera
GALAN, 3

Tot està per fer en l'escola actual.

Abans de tot l'educació pròpiament dita, és a dir: la formació de l'ésser moral, o sigui l'individu actiu, ple d'iniciativa, emprenedor, valent, lliure d'aquesta tímida del pensament que caracteritza l'home educat en la nostra època, i al mateix temps, sociable igualatori, de instint llibertari i capaç de sentir l'unitat amb tots els homes del món sencer, i per tant despulats de les preocupacions religioses, estrictament individualistes, autoritàries, etc... que ens inculca l'escola.

(Fragment d'una lletra de Francesc Ferrer).

MANEL GAS MAÑA

NOTARI

successor dels Srs. Candal i Junyer

ofereix al públic el seu despatx

Avinguda República, 43, pral. (carrer Nou)
Telèfon 34 X FIGUERES

ballada de sardanes

Organitzada pel Foment de la Sardana d'aquesta ciutat tingué lloc ahir, a la nit, una ballada de sardanes, la qual fou de gran animació, tant de dansaires com d'espectadors.

L'execució anà a càrrec de la cobla local «Pep Ventura».

Aquesta ballada era la 105.ª de les que ve donant el Foment.

avant..!

el pròxim número sortirà
el dimecres, 15 de juny.
venda: llibreria batllosera.

ceuant..!

disciplina?... sacrifici?...

càrrecs de 3.800 pessetes

hi ha qui s'espanta mestre bàrbar

(de sant climent sasebes)

En tot temps, - cal acceptar que prenent viure un etern present incommovible, - hi ha hagut, en gran quantitat, una mena d'èssers que sense haver fet res per a tòrcer la seva ortodòxia en matèria d'egolatria, s'arrupen, - com l'erició si poguessin, - mentre blasmen contra dels corrents amenaçadors per tot ço que per ells constituïa quelcom sagrat i immovible. No hi fa res que hagin assolit el setial que trontolla per mitjans deshonorables i punibles, el cas és que el món volti a l'enforn del centre, que la seva gosadia imbècil ha forjat.

Pobres desplaçats! No poden comprendre que és aquesta falsa situació la causa de tots llurs mals. Si s'haguessin manifestat com conscients de la veritable valor de l'home per antonomàsia, i de la significació de la vida, i, altrament s'haguessin comportat des d'un principi com a components de la gran família, no haurien tingut existència catastròfica l'invasió dels grans corrents d'alliberament dels quals ens parla la Història. Hi ha dictats que haurien de romandre al fons de l'essència de cada u. I ni Fichte, ni Rousseau, ni Saint Simon, ni Marx, haurien d'ésser els detectors de les injustícies ancestrals i, per tant, els qui dictessin decrets de mínima valoració cristiana.

No n'hi ha prou de passar-se per filantrop, cal semblar-ho, com la dona del Cèsar, que a més d'ésser honrada cal que ho aparenti. I no és pas temps, tanmateix, de bastir muralles d'acer entorn de les activitats encaminades a reconquerir concu-

piscències d'oligarquies blanques i negres, sinó d'estudiar la legitimitat de tot el conquerit pel contrari, per mor de plaçar-se, d'una vegada, honestament i sense claudicar vilment i sense amagar rancúnies ni odis. Per això les discussions i resistències d'ara no poden portar altra cosa que l'enfortiment de les potències dels descontents. Lleó XIII aconsellà que l'obrer fos dignificat; però fou ende-bades. Durant la guerra mundial, - aquella guerra que encara hauria de durar pels qui s'enriquieren amb ella, - els nostres fabricants amuntegaren l'or. Serví per a millorar la situació de l'obrer? I ca! Certes barjaules en gastaren una bona part a Font Romeu, a Vichy i a altres llocs de disbauxa.

Es l'incomprensió i excés d'egolatria ço que planeja els camins de la violència.

Descontents? Indiscutiblement; però d'ells mateixos. Deurien enrogir de vergonya que se'ls hagués de dir: no hi ha dret que ningú tingui res de superflu mentre hi hagi qui no posseïxi el necessari. Aquests i altres axiomes socials, venen escrits amb sang en el blanc de l'ànima dels que en tenim. S'apropen temps de prova, precursors de l'alba nova; doncs bé, aquells que s'han girat d'esquena a la realitat una i nua que no culpin a ningú; que demà, quan s'arribi amb estralls on s'havia d'arribar per amor i mutu respecte, que entonin el *mea culpa* mentre ressona arreu el *resurrexit*.

JOAN DEL CLOS.

Maig de 1932.

Pel veí d'aquest poble En Jaume Pagès, ha estat presentada una denúncia contra el mestre de l'escola «nacional» senyor Antoni Paltré, per maltractes comesos al seu fill Andreu, el qual fou tan bàrbarament pegat que restà llargues estones sense sentits, no poden articular cap paraula fins 24 hores després d'haver ocorregut el fet.

Els testimonis legals, o siguin els altres nens, acusen al seu mestre d'aquest acte incivil, que, malgrat estar acostumat a un tracte improcedent, jamai s'havia atrevit a tant. També constaten el fet els veïns de l'escola que en aquells moments de confusió foren els únics que tingueren la suficient serenitat per portar el nen esvait a la seva llar.

Existeix un agravant superior que suposa l'estat irresponsable en què devia trobar-se el mestre al·ludit per cometre semblant agressió al cos feble d'una innocent criatura: el senyor Paltré és ferm venerador del déu Vacco.

Veïns de Sant Climent!, us recomano que no immiscuiu en aquest fet enveges personals ni rivalitats polítiques per a deixar el camp net a la Justícia, la qual punirà al mestre Paltré amb el càstig que s'hagi fet mereixedor.

Si els càrrecs fets a aquest mestre no fossin suficients per inhabilitar-lo de la direcció de la nostra escola, cal exigir-li amb tots els medis, una regeneració moral, puix és de dolbre que els homes del demà estiguin confiats per la seva formació, a un home inepte i immoral.

M. T.

Sant Climent Sasebes, 27-5-32.

Senyor governador:

¿Ja ho sap que el pinxo que fa de rector al poble de Perelada, satisfet de l'èxit obtingut el dia de Ex-Corpus fent fer el tarlà als seus filigresos pels carrers del poble, ha compaginat un programa de processons que duraran gairebé tot l'any?

¿Volen dir que no serà necessari fer avinent a aquest rector trabucaire que als ciutadans lliures ens importa un pito que hi hagi il·lusos que creguin que aguantar l'espelma pels carrers els hi té de curar tots els mals de ventre?

N. de la R. - Agraim el comunicat del senyor M. T. que testimonia la necessitat de revisar les actuacions dels homes en els quals estan confiades les joves consciències.

En poc temps ens hem assabentat d'altres casos semblants.

No podem deixar de mostrar la nostra indignació en aquests actes barbàrics, més encara si són comesos pels mestres d'escola ja que el seu exemple influeix notablement en la formació dels homes del pèrvindre.